

AÇIK TARLADA PATLICAN YETİŞTİRİCİLİĞİ

GİRİŞ:

Patlıcan her türlü yemeği kolayca pişirilen, garnitür ve salata olarak değerlendirilen bir sebzedir. Bunun dışında reçeli ve turşusu da yapılabilir.

100 gr patlıcanda 24 kalori, 1.1 gr protein, 2 gr yağ, 5 gr kül, 5.5 gr karbonhidrat, 15 mg Ca 37 mg P, 4 mg Fe, 30 IUA, 0.4 mg B₁, 0,5 mg B₂, 6mg Niacin ve 5 mg C vitamini bulunur.

İKLİM İSTEKLERİ:

Patlıcan sıcak iklim sebzesidir. -1 °C'de bitki yaşamını yitirir. İyi bir yetiştiricilik için 6 aylık bir vejetasyon dönemine ihtiyaç vardır. Optimum sıcaklık isteği 25-30 °C 'dir. Gece 15-20 °C sıcaklık uygundur. Gece sıcaklığı 15 °C 'nin altına düştüğünde meyve bağlamada problemler ortaya çıkar. Bitki

gelişimi zayıflar, meyvelerde renk açılmaları görülebilir.

15 °C'nin altı, 40 °C'nin üzerinde kök gelişmez ve besin maddelerinin alımı azalır. 8 °C'nin altında büyüme ve çiçek üretimi tamamen durur. Meyve verimi için en uygun sıcaklık 22 °C'dir.

Hava nemi (25 °C sıcaklıkta) % 55-60, toprak nemi % 60-70 olursa iyi gelişir.

TOPRAK İSTEKLERİ:

Patlıcan killi topraklılardan hoşlanmaz. Ağır ve rutubetli topraklarda kök çürüklüğüne yakalanır. Drenajı iyi olmayan, killi, sıcaklığı düşük topraklarda fizyolojik problemler artar, erkenci verim miktarı azalır.

Tuza orta derecede hassas bitkilerdendir. Toprakta EC= 2.5 mS'un altında olmalıdır.

Derin, geçirgen, organik madde ve besin maddelerince zengin, tınlı, tınlı-kumlu, PH'sı 6-6.7 arasında olan toprakları sever.

FİDE YETİŞTİRİCİLİĞİ:

Vejetasyon süresi uzun olduğundan doğrudan tohum ekimi ile yetiştirilemez. Tohumlar bölgemizde Aralık –Ocak aylarında ekilmelidir. Fideler ise Mart-Nisan aylarında dikilir.

Tohumlar için en iyi çimlenme toprak sıcaklığı 21-26 °C

arasında olmalıdır. Fide kabında (plastik viol, strafor) 2:1 oranında torf, perlit karışımında yetiştiricilik tavsiye edilir. Bu karışımın 1 m³'üne 0.6 kg P₂O₅, 0.4 kg K₂O, 0.4 kg N ve 0.3 kg MgO katılmalıdır.

Harç (elenmiş yanmış çiftlik gübresi, elenmiş bahçe toprağı, elenmiş dere kumu karışımı) doldurulmuş plastik fide torbalarına da ekim yapılabilir. Fide yetiştirme ortamının bir toprak fumigant ile dezenfeksiyon edilmesi faydalıdır.

Tohum ekimi sırasında, fide yetiştirme materyali tavlı değilse, iyice sulandıktan ve elle kontrol edildikten sonra

tohum ekimi yapılmalıdır.Tohum ekimini takiben süzgeçli kova ile sulanması faydalıdır.

Tohumlar ekimden önce nemli bir bez arasında, 10-15 saat bekletilerek ekilmesi çimlenmeyi kolaylaştırır.

Fide toprağının nemi sürekli kontrol edilmeli, fideler toprak yüzeyine çıkıncaya kadar gerektiğinde sulanmalıdır.

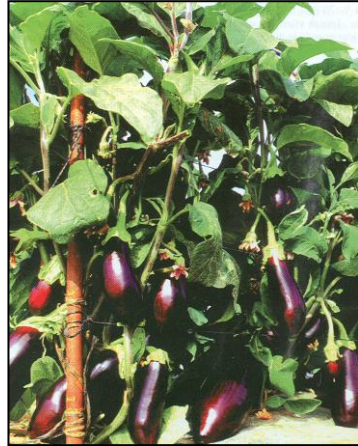
Eğer plastik torba veya fide kaplarına tohum ekimi yapılmamış, kasalara ekim yapılmışsa, fidelerin iyi gelişebilmeleri için şaşırtma yapılmalıdır. Kotiledon(çenek) yapraklar yere paralel iken plastik torbalara şaşırtılır. Gerek fidelikler, gerekse şaşırtma yapılacak yer 2-3 saat önceden sulanmalıdır. Hastalıklara karşı koruyucu ilaçlama yapılmalıdır. Fideler 5-6 gerçek yaprak olunca yerlerine şaşırtılır. Düze dikim yapılabileceği gibi karık sırtının iki kenarına da yapılabilir. Çift sıralı yetiştiricilikte geniş sıra arası 90-110 cm, dar sıra arası 50-60 cm, sıra üzeri 50-60 cm'dir. Bir dekar alana 2000-3000 bitki düşer.

TOPRAK HAZIRLIĞI VE GÜBRELEME:

Dekara 5-8 ton yanmış çiftlik gübresi atılır. Sonra 20-25 cm derinliğinde sürüm yapılır.

Patlıcan yetiştiriciliğinde 1 dekar için 20kg N, 10kg P₂O₅, 25 kg K₂O saf olarak verilmelidir.

Taban gübrelemesinde fosforlu gübrenin hepsi verilir. Azotlu potaslı gübreler 3-4'e bölünür. Bir kısmı taban gübrelemesinde, diğer kısımları da ilk çiçeklenmeden önce, meyve bağlamadan sonra verilmelidir.

BAKIM İŐLERİ:

ÇAPALAMA:

Dikimden 7-10 gün sonra birinci çapalama, dikimden 20-30 gün sonra 2. Çapalama yapılır. Ot mücadelesi ve toprak rutubetini muhafazası için etmek amacıyla apaya devam edilebilir. Patlıcan fideleri dallanıp boylandığında apaya son verilir.

SULAMA:

Damla sulama çok idealdir. Yağmurlama sulama önerilmez. İlk can suyundan sonra ilk meyveler görülünceye kadar fazla su verilmez.

BUDAMA :

Patlıcanda rn ilk hasattan itibaren önce artar, bir süre sonra azalır. Bu azalma tarlada hava sıcaklığının yükseldiği Haziran-Temmuz aylarında meydana gelir. Bu Şekilde azalan verim Eylül ayından itibaren tekrar artar ve mevsim sonuna doğru tekrar düŐme gösterir.

Patlıcanlarda budama, birinci verim döneminde ürün miktarının tam anlamıyla azaldığı devrede yapılır. Bu amaçla bitkinin talanma bölgesinden çıkmıŐ olan dalları tacın bir miktar üstünden kesilerek bitki sert bir Şekilde budamaya tabi tutulur. Daha sonra bol su verilir ve gbrenlenir.

Genellikle hasat sonuna gelindiği zaman, hasat süresini uzatmak amacıyla gelişmesi duraklamış olan patlıcan bitkileri 2-3 yaprak üzerinden budanır. Azotlu gübreleme ile kuvvetli sürgün vermesi teşvik edilir.

HASAT:

Çeşit özelliğine bağlı olarak meyveler normal iriliğini ve rengini alınca hasat yapılmalıdır. Hasat meyve sapı meyvede kalacak şekilde bıçak veya makasla yapılmalıdır. Sık aralıklarla yapılan hasat kaliteli ürün verimini artırır.

VERİM:

Bitki başına 10-30 arasında meyve alınır. Dekara verim 2-13 ton arasındadır.

PATLICANDA GÖRÜLEN HASTALIKLAR:

Külleme, beyaz çürüklük, kurşuni küf, erken yaprak yanıklığı, çökerten, bakteriyel solgunluk, tütün mozayik virüsü, patates çizgi virüs hastalığı, kök boğazı çürüklüğü, kök mantarlaşması, solgunluk, antraknoz, sap çürüklüğü, meyve çürüklüğü.

PATLICANDA GÖRÜLEN ZARARLILAR:

Nematod, bozkurt, yaprak galeri sineği, sarı çay akarı, yaprak biti, kırmızı örümcek, pis kokulu böcek, beyaz sinek, pamuk yaprak kurdu, dana burnu, thrips.

Hastalık ve zararlılarla mücadelede daha geniş bilgi için İl ve İlçe Tarım Müdürlüklerine müracaat edilmesi gerekmektedir.

KAYNAKLAR:

-AYBAK H.Ç. 2001. Patlıcan Yetiştiriciliği, Hasat
Yayıncılık

-GÜNAY A. 1992. Özel Sebze Yetiştiriciliği Cilt IV, A.Ü.
Zir. Fak.